

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **R. L.**, zastoupena obecným zmocněncem S. Č., proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o námitce podjatosti vznesené žalobkyní ve věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 A 9/2020,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Ostravě Mgr. Jarmila Úředníčková **není** vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 19 A 9/2020.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Zástupce žalobkyně při jednání v řízení o žalobě ve věci výše uvedené namítl podjatost soudkyně Krajského soudu v Ostravě Mgr. Jarmily Úředníčkové rozhodující ve věci. Námitku podjatosti uvedené soudkyně odůvodnil tím, že soudkyně je arogantní, neboť když jí v souvislosti s nařízeným jednáním oznámil, že se dostal do kontaktu s covid pozitivní osobou, tak mu odpověděla „že ji to nezajímá, protože to nemá od hygieny“. Z uvedeného lze tak dovodit, že důvod podjatosti zástupce žalobkyně spatřuje v procesním postupu této soudkyně v řízení o projednávané věci.

[2] Soudkyně Mgr. Jarmila Úředníčková se k námitce vyjádřila s tím, že se necítí být podjatá, neboť nemá žádný vztah k účastníkům řízení ani k zástupci žalobkyně. V řízení vedeném pod sp. zn. 19 A 9/2020 postupuje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, v souladu s právními předpisy. Rovněž odmítla, že by se chovala k zástupci žalobkyně arogantně.

[3] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[4] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojiňmaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorií nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli

(účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nálezn Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[7] Reálně pochybnosti o podjatosti namítaného soudce tak s ohledem na výše uvedené může vyvolat pouze konkrétní tvrzení žalobce týkající se vztahu soudce k projednávání věci, jejím účastníkům či zástupcům. Pro úsudek o podjatosti soudce a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení žalobce.

[8] Jak bylo výše uvedeno, důvodem návrhu zástupce žalobkyně na vyloučení soudkyně Mgr. Jarmily Úředníčkové je její procesní postup v projednávání věci. Ten ale nemůže být legitimním důvodem, který by mohl vést k vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci (§ 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s.). Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlnosti či nesprávnosti vedení řízení. Zpochybňovat postup soudu jistě lze, k tomu však slouží opravné prostředky, jsou-li přípustné, nikoliv námitka podjatosti.

[9] Nejvyšší správní soud dospěl v posuzované věci k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro to, aby soudkyně Mgr. Jarmila Úředníčková byla vyloučena z projednávání a rozhodnutí shora uvedené věci. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu